կոմիտիները աչքի չուտ տրված տեսնել։ Թող աշխատեն հաղորդել մեզ այդ տեղեկությունները լուրերի ձևով, բայց ոչ թէ նամակներով, որովհետև իրանց հերթին պէտք է սպասեն տպված լինելու համար։

—

Մեզ գրում են ԵՐԵՒԱՆԻՑ։ Հնգեմբերի 24-ին պ. Նահապետյանը գնաց վեհափառ Կաթողիկոսի մօտ, տանելով նորին վեհափառութեանը մի ոսկեայ բաժակ, որի վրա հայերէն գրերով քանդակված է նորին գերազանցութեան ուղերձը դէպի Կաթողիկոսը։

—

ԵՐԵՒԱՆԻՑ մեզ գրում են, որ 25-ին Նոյեմբերի, մի քանի օր չարունակ ցուրտ անելուց յետոյ բաւական խոնաւութեամբ ձիւն եկաւ և ծածկեց այն դարչելի կեղտաութիւնները, որոնց մաքրելու համար Երեւանի քաղաքային վարչութիւնը զարհուրելի կերպով անհոգ գտնվեցաւ։

—

Մեր հազոդած լուրը, թէ Էջմիածնից ուղարկում է կարապետ վ. Այվազեանին Աշչեկու սովեալներին ցորեն բաժանելու պատասխանութեամբ, ստացվում է։ Նոյնպես ստացվում է, որ այդ նպատակի համար Էջմիածնից նշանակել է միայն 900 բուրլ այն 17,000 բուրլ գումարից, որ ժողովված էր յոգուտ աշչեկիրացիների։

—

Խմացանք, որ Մանկունի եպիսկոպոսը «Մշակի» վրա խօսելով, նորերս ասել է. «Թող յարձակվի լնձ վրա, ինչքան կամենայ, միայն Էջմիածնի պատիւը թնայէ»։ Վարչամ որդանի այդ կեղծաւորութեան և կեղծ ազատասիրութեան վրա մենք կը պատասխանենք, որ մեր յարձակումները Էջմիածնի դէմ միայն օգուտ կարող են բերել մայր-տաճարին, եթէ նա լսի մեր խօսքերը և հետևի մեր նրան տուած անկեղծ, թէև խիստ խորհուրդներին, բայց Վարչամ եպիսկոպոսի պէս մարդու ծառայութիւնները Էջմիածնին ճշմարիտ է, կարող են կատարելապէս վայր գցել Էջմիածնի վարկը և կոտրել մայր-տաճարի անունը։

—

Այսօր Արծրունու թատրոնում լինելու է կնոջերա յոգուտ ԹԻՖԼԻՍԻ իսկական զինվորական ոբիերոյի դասատան չքաւոր աշակերտների։ Կենցերտին կը մասնակցեն մեր ռուսաց օպերայի երգչուհիները և երգիչները։

ԸՐՏՔԲԻԵՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Բերլինից լրագիրներին հաղորդում են հետևեալ տեղեկությունները դեկտեմբերի 10-ից։ Գերմանական դեսպանը Ս. Պետերբուրգում կոմս Հայդենբուրգ պէտք է հանէր այս-տեղ գեկտեմբերի 7-ին, բայց նրա ծանրաբարոյութիւնը յետաձգվում կոմսի հիւանդութեան պատճառով։ Դրան օրենքում սպասում են, որովհետև իշխան Բիսմարկ մի քանի նշանաւոր հարցերի պատճառով պէտք է խորհրդակցէ կոմսի հետ։ Առաջ ասում էին, որ կոմս Հայդենբուրգն կը յանձնվի արտաքին գործերի մինիստրութեան քարտուղարի պաշտօնը, բայց հիմա այդ գործը յետաձգված է զանազան պատճառներով։ Կոմսը այսուհետև կը վիրատանց Ս. Պետերբուրգ ոչ թէ իր հրաժարականը սուլթանին յանձնելու համար, այլ Ս. Պետերբուրգում մի քանի ամիս մնալու, մինչև որ Իշխան Բիսմարկ արձակուրդ կը վերցնի։ Այսպիսի կարգադրութեան պատճառները երևի այն դժուարութիւններն են, որոնք կառաջանան, եթէ Ավստրիան և Ս. Պետերբուրգի գերմանական դեսպանները միաժամանակ փոխվին։ Բացի այդ կոմս Հայդենբուրգ չէ կամենում ընդունել իրան առաջարկված նոր պաշտօնը, որովհետև նա սոխպված կը լինի գործ ունենալ պալատական ինտրիգների հետ։

Մի քանի ամսից յետոյ գերմանական պարլամենտը կը հաստատի փոխառութիւն արտաքին գործերի մինիստրի օգնականին պաշտօն հիմնելու համար և այդ տեղը երևի Բուշին կը տրվի։ Այս դէպքում արտաքին ընթացող գործերը մինիստրի օգնականին կը յանձնվի և միայն նշանաւոր դէպքերում վճռող ձայնը Բիսմարկին կը պատանի, որ յանվարի վերջին կը գայ Բերլին և կը մնայ այնտեղ մինչև ամառը։ Այսպիսի պայմանները ի նկատ ունենալով, մինիստրութեան գլխաւոր քարտուղարի պաշտօնը կարող է պարապ մնալ։

Պրուսական պատգամաւորների ժողովը անընդհատ աշխատում է, որպէս զի մինչև Ծննդեան տօները կարողանայ շատ գործ կատարել և բերդժեմներ հաստատել։ Նորերումս ժողովը հաստատեց դատաւորների մինիստրի բիւրժետը։ Այդ հարցը քննելու ժամանակ այնպիսի վիճաբանութիւններ եղան, որոնք սենրեանական են գերմանիայի պէս երկրի մէջ և որոնք պարզ ապացուցանում են, թէ այդ պետութիւնը կառաբերապէս յետադիմական ճանապարհի վրա է կանգնել։

Նորերումս պրոֆեսոր Թէոդոր Մոմզեն պաշտպանում էր հրէաներին, բայց այնուամենայնիւ նա էլ այն կարծիքը յայտնեց, որ հրէական հարցը լուծելու համար անհրաժեշտ է բոլոր հրէաներին քրիստոնեայ միրաել։ Տարաբաղդաբար այդպիսի փոխոխութիւն քաղաքային ձևով անկարելի է անել։ Մոմզենի յարձակումները սոսկալի պեցին Տրեյչկեին նորից հանդէս գալու։ և նա յայտնեց, որ ինքն նոյն կարգաչ։ և նա յայտնեց, որ ինքն նոյն կարգաչ։ Միայն թէ ինքը իրան ուելի լաւ քրիստոնեայ է համարում։ Տրեյչկեի զանգատվում էր, որ հրէաները ամենագօր են մամուլի մէջ, որ սպառնում է գերմանականութիւնը և վիրջը արգասաւորում է իրան այն յարձակումներից, իբր թէ նա գրգռում էր ուսանողներին սուրգրվել հակահրէական յայտնի բրոշուրը։

—

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

—

Լրագիրների մէջ կարդում ենք հետևեալ տեղեկութիւնները։ Վիեննայից և Բերլինից անգադար լուրեր են ստացվում, որ իբր թէ Աւստրիայի, Ֆրանսիայի և Գերմանիայի մէջ համաձայնութիւն է կայացել յոյն-թիւրքական հարցը խաղաղ ճանապարհով լուծելու համար։ Գուսմում են, որ այդ համաձայնութիւնը ի նկատ առնելով, թիւրքաց կառավարութիւնը չուզարկեց պետութիւններին իր պատասխանը այն շրջաբերականը, որով նա պահանջում էր Յունաստանից ընդունել իր առաջարկութիւնները։ Բացի այդ լուրեր են տարածված, որ այդ երեք պետութիւնները կառաջարկեն յունական կառավարութեանը բաւականանալ ուելի քչով, քան թէ որոշել է Բերլինի կոնֆերենցիան, իսկ թիւրքային կառաջարկեն ուելի շատ զիջումներ անել։

Այսպիսի միջնորդութիւնը կարող էր տեղի ունենալ այն ժամանակ, քանի որ թիւրք-յունական սահմանական հարցը վճռված չէր։ Բայց այժմ ուրիշ է։ Յոյն-թիւրքական սահմանական խնդիրը տէօրսիկապէս այլ ևս վիճելի չէ, որովհետև Բերլինի դաշնագիրը սառագրում պետութիւնների ներկայացուցիչները կոնֆերենցիայի ժամանակ որոշեցին երկրի այն քանակութիւնը, որ պէտք է տրվի Յունաստանին և այս վերջինն էլ յայտնեց, որ նա այդքանով բաւականանում է։

Այժմ հարցը կեսպարանափոխվել է և թիւրքիան հրաժարվում է իրագործել Բերլինի դաշնագիրը։ Իսկապէս Յունաստանը գերեթէ գործին չէ մասնակցում։

Այսպիսի մի ժամանակ, երբ Յունաստանը ահագին զոհաբերութիւններ է արել և պատերազմական պատրաստութիւններ է տեսել Եւրոպական պետութիւնների վճիռը իրագործելու համար, շատ անյարմար է այդ պետութիւնից զիջումներ պահանջել, մանաւանդ որ, եթէ մինչև անգամ յունական կառավարութիւնը համաձայներ զիջումներ անել, այնուամենայնիւ հարցը այնպիսի խաղաղ վախճան չէր ունենայ, ինչպէս ցանկանում են Գերմանիա, Աւստրիա և Ֆրանսիա։ Եթէ Ռ. Դուսը կը հաստատվի, որ պետութիւնները մինչ այն ասուած վախճանում են յոյն-թիւրքական պատերազմի ծագելուց, որ պատրաստ են մինչև անգամ հրաժարվել իրանց վճռի իրագործելուց, նա ոչինչ զիջումներ չի անի և կը պահանջէ, որ Յունաստանը անպատճառ ընդունի այն առաջարկութիւնները, որոնց թիւրքաց կառավարութիւնը արել է գեռ անցեալ գարնանը։

Եթէ եւրոպական պետութիւնները չեն կամենում խոստանալ, որ միջազգային խորհրդաժողովութիւնները և վճիռները ոչինչ նշանակութիւն և գին չունեն, ուրեմն Բերլինի կոնֆերենցիայի վճիռը պէտք է պահպանի իր ոյժը։ Եթէ այդ վճիռը փոփոխվի, այն ժամանակ Բերլինի դաշնագիրը պարտաւորեցուցիչ ոյժ չի ունենայ, որովհետև կոնֆերենցիան կոնգրեսի շարունակութիւնն էր, իսկ առաջինի վճիռը Բերլինի դաշնագրի հետևանքը։ Եթէ գործին նայենք միջազգային իրաւունքի տեսակէտից, այն ժամանակ կարելի է պահանջել, որ Յունաստանը պարտաւորվի առ ժամանակ չը գրաւել իրան վիճակված երկիրները։ Այսպիսի պահանջը միջոց կը տայ Յունաստանին պահպանել իր իրաւունքները և նորից հարց բարձրացնել և գրաւել իր նահանգները յարմար բոպէին։ Իսկ եթէ Գերմանիա, Աւստրիա և Ֆրանսիա իրագործեն իրանց դիտաւորութիւնը, հարցը կը վճռվի ի վնաս Յունաստանին, որ ոչ ոքի համար ցանկալի չէ։

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳՐԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԴՆԿԵՐՈՒԹԵՒՆ

Կ ՊՈԼԻՍ, 16 դեկտեմբերի։ Այսօր դեսպանները բաւական կերպով յայտնեցին Բ. Դարանը Եւրոպայի ցանկութիւնը և առաջարկեցին միջնորդ գտտարան։ Առաջարկութիւնը կը քննվի այսօր երեկոյեան։

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 16 դեկտեմբերի։ Պետական բանկի 5% տոմսերը առաջին շրջանի արժէ 95 ր. 50 կ., երկրորդ 93 ր., երրորդ 93 ր. 25 կ., չորրորդ 93 ր., ներքին 5% առաջին փոխառութեան տոմսերը արժէ 226 ր., երկրորդ 219 ր. 50 կ., արևելեան առաջին փոխառութեան տոմսերը արժէ 91 ր., երկրորդ 91 ր., երրորդ 90 ր. 87 կ., ոսկի 8 ր. 6 կ.։ Ռուսաց 1 բուրլ Լոնդոնի վրա արժէ 24,71 պէնս, ռուսաց 100 բուրլ Համբուրգի վրա 210 մարկ 75 պֆ., Փարիզի վրա 260 ֆր., 75 սանտիմ։ Բօրսայի տրամադրութիւնը տարբեր է։

Խմբագիր—Հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

տալիս հարիւրմի ետեից։ Երբեմն թուփերի միջից լսելի էր լինում նոր զարմած թռչունների չըկ-չըկոցը, որպէս մի նոսերդաձա, որով պատրաստվում էին փաստարանել տունչման լուսաւորի գալուստը։ Ամեն կողմից հնչում էր ուրախութիւն, ամեն տեղ գարթնում էր կեանքը։ Միայն տիկնոջ սիրտ տխուր էր, միայն նա ուրախ լինել կարող չէր...

Կանանոցի չաղջիկների առջև դեռ գունաւոր լապտերները տարածում էին իրանց չուրջը մի տեսակ կախարդական խայտաճամուկ լուսաւորութիւն։ Զարդերից ոչ մէկի վարագոյրները դեռ բարձրացրած չէին։ Ամբողջ կանանոցը մտփում էր քաղցր, հեշտաբեր յեղի մէջ։ Տիկինը մտնելով իր չաղրը, գնաց այնտեղ իր սեանքի ազանին նստնպէս քնած, թէև պատրիել էր նրան արթնուն մնալ։ Նա չը կամեցաւ անհանգստացնել նրան և մնաց իր քնարանը։ Այնտեղ զգուշութեամբ մերկացաւ իր այրոյի հագուստը, առանց մի ղնչիւն անգամ հանելու, որ չը վերգովէ իր փոքրիկ երեխայի քունը, որ պառկեցրած էր կախաղանաւոր լանդիկի (օրօրոց) մէջ։ Նա ուշիկ կերպով յետ քաշեց երեխայի երեսից թափանցիկ քողը, որ ձգած էր նրա մարմնը ոծծակներից ազատ պահելու համար, և մի քանի բարակ մայրական ջերմ գթաստութեամբ նայեց նրա երեսին։ Կրկին քողը բաց թողնելով, ինքն էլ պառաստվեցաւ քնելու։ Մի փառաւոր անկողին, պատրաստված արեւելքի ամենաթանգագին և նուրբ կերպասներից, սպասում էր նրան։ Ասողիկը իր գեղեցկութեան բոլոր վայելչութեամբ պիտի նստանձէր, պիտի չուռապուռէր, տեսնելով այդ ձոր, սքանչելի մարմնիր, երբ նա մերկանալով մտաւ իր անկողնի մէջ։ Ճանապարհի յոգնածութիւնը մի կողմի մէջ, հոգեկան տանջանքը մյուս կողմից, այն սարսափն թուլացրել էին նրա վատառակաբեկ ջղերը, որ խկսին տիրեց նրան մի տեսակ թմբութիւն, որ յաջողություն է կարած սրսի երկար խորհրդութիւններից յետոյ։

Քառասուն ամ հազիւ էր անցել, մի արարած տասուերի նման անցան տիկնոջ վրայի նեսի կեղտաւորի նման անցան տիկնոջ վրայի նեսի կեղտաւորի մը։ Նրա սև մարմնիր բոլորվին մերկանալով մտաւ իր անկողնի մէջ։ Ճանապարհի յոգնածութիւնը մի կողմից, հոգեկան տանջանքը մյուս կողմից, այն սարսափն թուլացրել էին նրա վատառակաբեկ ջղերը, որ խկսին տիրեց նրան մի տեսակ թմբութիւն, որ յաջողություն է կարած սրսի երկար խորհրդութիւններից յետոյ։

Քառասուն ամ հազիւ էր անցել, մի արարած տասուերի նման անցան տիկնոջ վրայի նեսի կեղտաւորի մը։ Նրա սև մարմնիր բոլորվին մերկանալով մտաւ իր անկողնի մէջ։ Ճանապարհի յոգնածութիւնը մի կողմի մէջ